

Türkiye ve Dünya Ekonomi Gündemi (31 Ekim – 4 Kasım)**Türkiye**

- Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) Ekim’de beklentilerin altında aylık bazda %3.54 (Piyasa beklentisi: %3.60) arttı. Yıllık bazda ise Eylül’deki %83.45’ten %85.51’e yükseldi.
- Gıda ve enerji gibi kontrol edilemeyen kalemleri içermeyen ve enflasyondaki ana eğilimi gösteren çekirdek enflasyon (C endeksi) bir önceki aya göre %3.22 arttı ve yıllık bazda Eylül’deki %68.09’dan %70.45’e yükseldi.
- Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi ise (Yİ-ÜFE) bir önceki aya göre %7.83 arttı ve yıllık bazda Eylül’deki %151.5’ten %157.69’a yükseldi.

ABD

- ABD Merkez Bankası (Fed), 1-2 Kasım’da gerçekleştirdiği toplantısında dördüncü kez politika faizini 75 baz puan artırdı ve federal fon faiz oranı aralığını %3.75-4.00 aralığına yükseltti. Bu, 2008 yılı başlarından buyana görülen en yüksek oran oldu.
- Fed Başkanı Powell, faiz artırımı büyüklüğünün Aralık ayı toplantısında düşürülebileceğini, ancak faiz artırımlarının duraklatılmasını konuşmak için çok erken olduğunu ifade etti.
- Tarım dışı istihdam Ekim’de 200 bin artış beklentisinin üzerinde 261 bin kişi arttı. Eylül ayı verisi 315 bin kişiye revize edildi. İşsizlik oranı Ekim’de bir önceki aya göre 0.2 puan artışla %3.7 oldu. Verilere göre ortalama saatlik kazançlar Ekim ayında beklentilere paralel yıllık bazda %4.7 arttı.

Avrupa

- Euro Bölgesi ekonomisi 2022 yılının üçüncü çeyreğinde öncül verilere göre beklentilere paralel olarak çeyreklik bazda %0.2, yıllık bazda ise %2.1 büyüdü.
- Euro Bölgesi’nde enflasyon Ekim ayında öncül verilere göre yıllık bazda %10.7 artış gösterdi. Çekirdek enflasyon ise Ekim’de yıllık bazda %5 artarak beklentilerin üzerinde gerçekleşti.
- İngiltere Merkez Bankası (BOE) 40 yılın zirvesindeki enflasyonu dengelemek için, 75 baz puan ile 1989’dan bu yana görülen en büyük faiz artışını yaparak politika faizini %3’e yükseltti.
- Norveç Merkez Bankası politika faizini 25 baz puan artışla 2009’dan bu yana ki en yüksek seviye olan %2.5’e yükseltti.

Asya

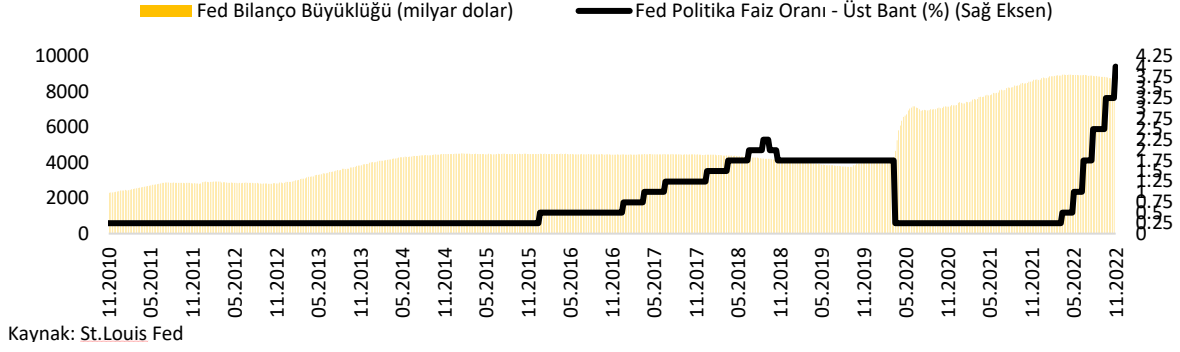
- Japonya Merkez Bankası (BoJ) Başkanı Haruhiko Kuroda, %2 enflasyon hedefine ulaşıldığı takdirde, getiri eğrisi kontrolünü daha esnek hâle getirmenin seçenek haline gelebileceğini söyledi. Kuroda, ekonomiyi desteklemek için ultra gevşek para politikasının devam etmesi gerektiğini söyledi.
- Çin’in ihracat ve ithalatı Ekim ayında beklenmedik şekilde azalarak Mayıs 2020’den bu yana ilk kez aynı anda düşüş gösterdi. İhracat geçen yılın aynı dönemine göre %0.3 daralırken, ithalat %0.7 düştü.

Diğer

- Avustralya Merkez Bankası (RBA), faiz oranını piyasa beklentilerine paralel 25 baz puan artırdı ve %2.60’tan %2.85’e çıkardı. Böylece ülkede politika faizi 2013 yılından bu yana en yüksek seviyeye yükseldi.

Ayrıntılar...

Fed, politika faiz oranını 75 baz puan artırarak 15 yılın zirvesine yükseltti.

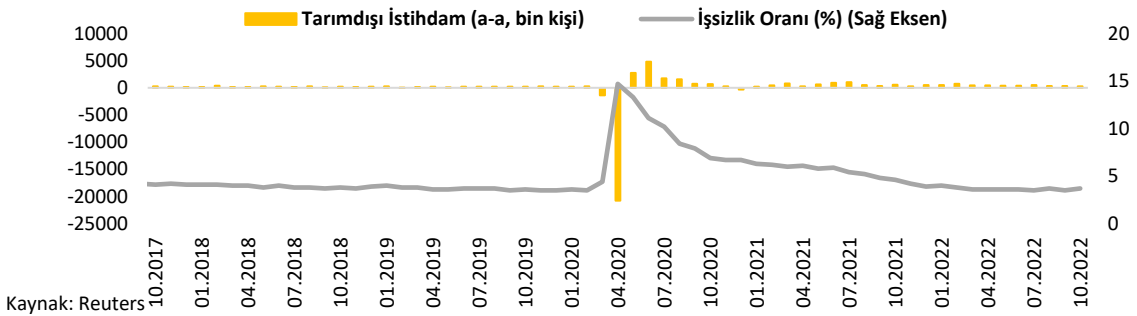

ABD Merkez Bankası (Fed), Kasım ayı toplantısında politika faiz oranını beklendiği gibi 75 baz puan artırarak %3.75-4.00 aralığına yükseltti. Böylece politika faizi 15 yılın zirvesine çıkmış oldu.

Karar metninde Fed, faiz artırımlarının devam etmesinin planlandığının sinyalini verirken, bu artırımların daha küçük hızlarda olacağı değerlendirildi. Fed, bu yıl gerçekleştirilen hızlı faiz artırımlarının ekonomiye yansımalarının zaman alacağını belirtirken, gelecekteki faiz artırımlarında para politikasında kümülatif sıkılaştırmayı, para politikasının ekonomik aktiviteye ve enflasyona gecikmeli etkisini, ekonomik ve finansal gelişmeleri hesaba katacağını ifade etti. Açıklamada, federal fon faizinin zaman içinde enflasyonu %2 seviyesine döndürmek için "yeterli şekilde sınırlayıcı" bir seviyeye geleceği vurgulandı.

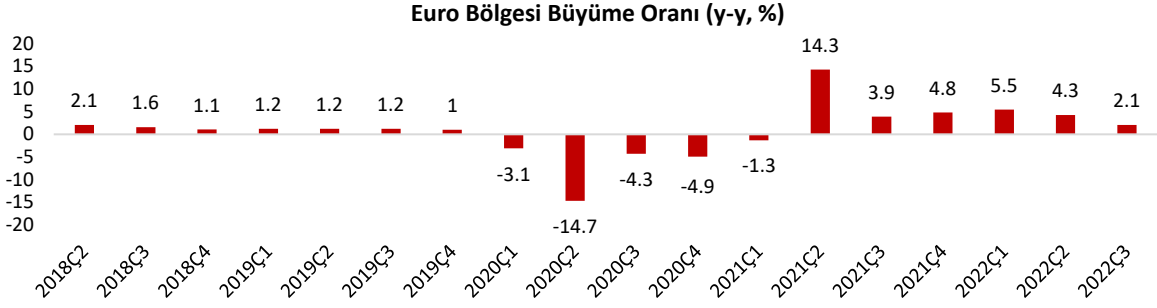
Fed Başkanı Jerome Powell, faiz artırım büyüklüğünün Aralık ayı toplantısında düşürülebileceğini, ancak faiz artırımlarının duraklatılmasını konuşmak için çok erken olduğunu ifade etti. Powell, para politikasını sıkılaştırmakta aşırıya kaçtıklarını düşünmediklerini, böyle bir durumun olması hâlinde ellerindeki araçları kullanarak buna yanıt vereceklerini belirtti. Ayrıca Powell ABD ekonomisinde bir yumuşak iniş olasılığının azaldığını da dile getirdi.

ABD'de tarım dışı istihdam Ekim ayında beklentilerin üzerinde gerçekleşirken; işsizlik oranı %3.7'ye yükseldi.

ABD'de tarım dışı istihdam Ekim'de 200 bin artış beklentisinin üzerinde 261 bin kişi arttı. Eylül ayı verisi 315 bin kişiye revize edildi. İşsizlik oranı Ekim'de bir önceki aya göre 0.2 puan artışla %3.7 oldu. Verilere göre ortalama saatlik kazançlar Ekim ayında beklentilere paralel yıllık bazda %4.7 arttı. İşgücüne katılım oranı Ekim'de %62.2 oldu. İstihdam oranı ise %60 gerçekleşti.

Euro Bölgesi ekonomisi üçüncü çeyrekte öncül verilere göre yıllık bazda %2.1 büyüdü.

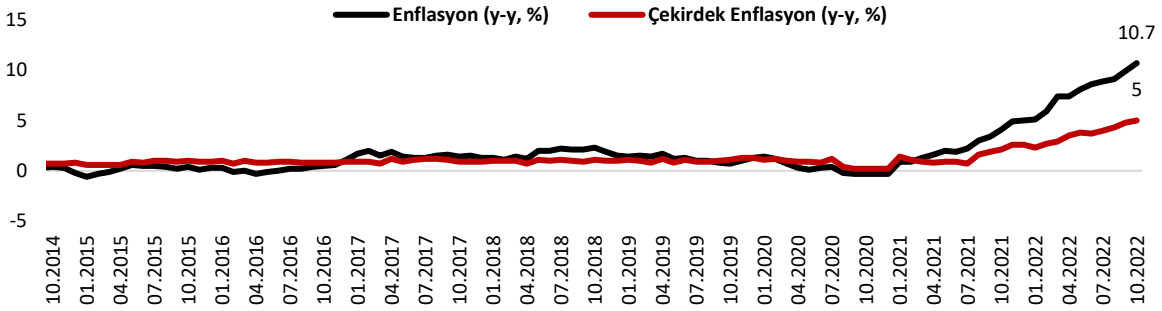
Kaynak: Reuters

Euro Bölgesi ekonomisi 2022 yılının üçüncü çeyreğinde, çeyreklik bazda %0.2, yıllık bazda %2.1 ile beklentilere paralel büyüdü. Aynı dönemde Avrupa Birliği ekonomisi çeyreklik bazda %0.2, yıllık bazda %2.4 büyüdü.

Üçüncü çeyrekte İsveç çeyreklik bazda %0.7 ile en hızlı büyüyen ülke ekonomisi oldu. İsveç'i %0.5 büyüme ile İtalya, %0.4 büyüme ile Portekiz ve Litvanya takip etti. Üçüncü çeyrekte %0.7 daralma ile Letonya en sert düşüşü gösteren ekonomi oldu. Fransa ekonomisinin bir önceki çeyreğe göre %0.2 büyüdüğü üçüncü çeyrekte, Almanya ekonomisinin büyüme oranı bir önceki çeyreğe göre %0.3 oldu.

Euro Bölgesi'nin 2022 yılında %3.1 oranında büyümesi bekleniyor.

Euro Bölgesi'nde enflasyon Ekim'de öncül verilere göre %10.7'ye yükseldi.

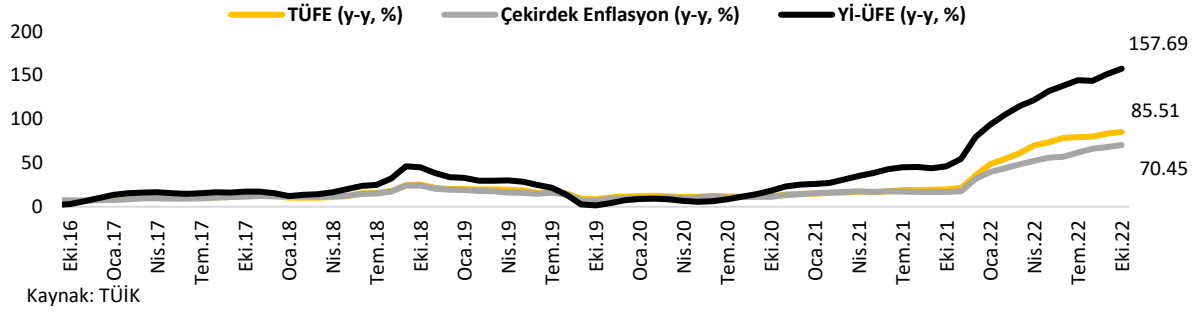
Kaynak: Reuters

Euro Bölgesi'nde TÜFE Ekim'de öncül verilere göre aylık bazda %1.5 arttı, yıllık bazda %9.9'dan %10.7'ye yükseldi. Enflasyondaki yükselişte enerji ve gıda fiyatlarındaki artış belirleyici oldu. Enerji, gıda, alkol ve tütün içermeyen çekirdek enflasyon yıllık bazda %5 arttı.

Bölge'nin en büyük ekonomisi olan Almanya'da Ekim ayında enflasyon yıllık bazda %11.6 arttı. Bölge'de en yüksek enflasyon %22.4 ile Estonya'da, en düşük enflasyon ise %7.1 ile Fransa'da görüldü.

Avrupa Merkez Bankası (ECB)'nin yıl sonu enflasyon beklentisi %8.1 seviyesinde bulunuyor.

Enflasyon Ekim'de %85.5'e yükseldi.

Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) Ekim'de beklentilerin altında aylık bazda %3.54 (Piyasa beklentisi: %3.60) arttı. Yıllık bazda ise TÜFE Eylül'deki %83.45'ten %85.51'e yükseldi. Ekim'de gıda ve alkolsüz içecekler, giyim ve ayakkabı ile konut gruplarındaki artışlar enflasyondaki yükselişte ana belirleyiciler oldu.

Gıda ve enerji gibi kontrol edilemeyen kalemleri içermeyen ve enflasyondaki ana eğilimi gösteren çekirdek enflasyon (C endeksi) Ekim'de bir önceki aya göre %3.22 arttı ve yıllık bazda Eylül'deki %68.09'dan %70.45'e yükseldi.

Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE) Ekim'de bir önceki aya göre %7.83 arttı ve yıllık bazda Eylül'deki %151.5'ten %157.69'a yükseldi. Ekim'de Yİ-ÜFE altında yer alan tüm ana sanayi gruplarında aylık artış, bir önceki aya göre yükseldi. Bununla birlikte Yİ-ÜFE'deki artışta esas belirleyici aylık bazda %26.5 artan enerji fiyatları oldu.

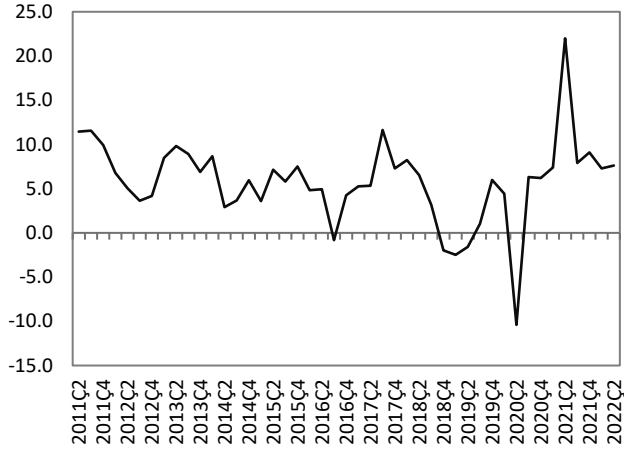
Haftalık Veri Takvimi (7 – 11 Kasım 2022)

Tarih	Ülke	Açıklanacak Veri	Önceki	Beklenti
7.11.2022	Türkiye	Hazine Nakit Dengesi (Ekim)	-79.3 milyar ₺	--
	Almanya	Sanayi Üretim Endeksi (Eylül, a-a)	-%1.2	%0.6 (Açıklandı)
8.11.2022	Euro Bölgesi	Perakende Satışlar (Eylül, y-y)	-%2	-%1.3
	Fransa	Dış Ticaret Dengesi (Eylül)	-15.3 milyar €	--
	İtalya	Perakende Satışlar (Eylül, a-a)	-%0.4	--
	Japonya	Hanehalkı Harcamaları (Eylül, y-y)	%5.1	%2.7
		Öncül Göstergeler Endeksi (Eylül)	101.3	--
9.11.2022	--	--	--	--
10.11.2022	Türkiye	İşsizlik Oranı (Eylül)	%9.6	--
	ABD	TÜFE (Ekim, y-y)	%8.2	--
		Çekirdek TÜFE (Ekim, y-y)	%6.6	--
		Haftalık İşsizlik Maaşı Başvuruları	217 bin kişi	--
		Bütçe Dengesi (Ekim)	-430 milyar \$	--
	İtalya	Sanayi Üretim Endeksi (Eylül, a-a)	%2.3	-%1.5
11.11.2022	Türkiye	Cari İşlemler Dengesi (Eylül)	-3.1 milyar \$	--
		Sanayi Üretim Endeksi (Eylül, y-y)	%1	--
	ABD	Michigan Üniversitesi Tüketici Güven Endeksi (Kasım, öncül)	59.9	60
	Almanya	TÜFE (Ekim, y-y)	%10	%10.4
	İngiltere	GSYH (Eylül, 3a-3a)	-%0.3	--
		Dış Ticaret Dengesi (Eylül)	-7.1 milyar £	--
		Sanayi Üretim Endeksi (Eylül, y-y)	-%6.7	--
	Japonya	ÜFE (Ekim, y-y)	%9.7	%8.8

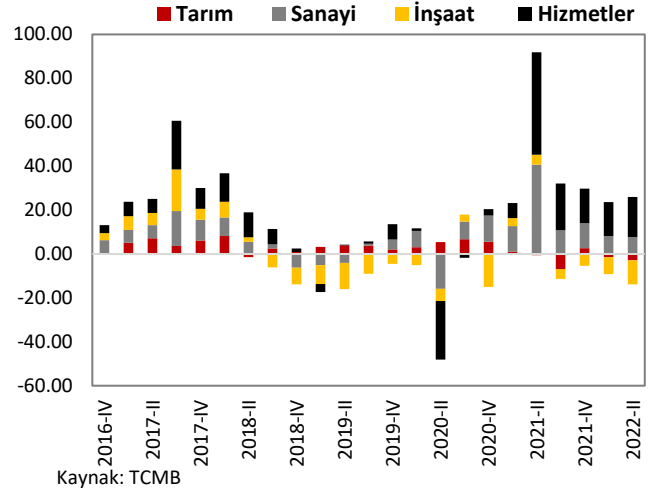
TÜRKİYE

Türkiye Büyüme Oranı

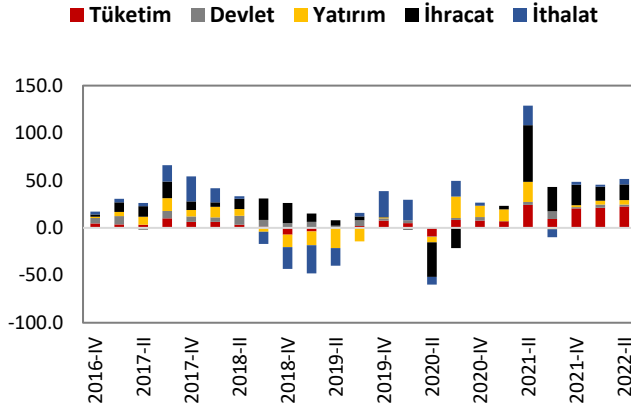
Reel GSYH (y-y, %)

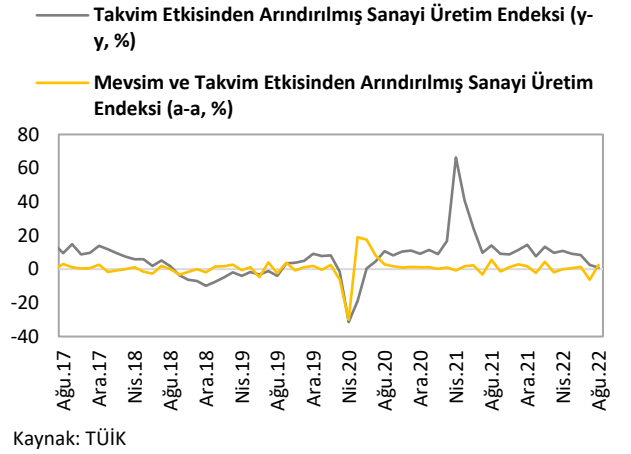
Sektörel Büyüme Hızları (y-y, %)

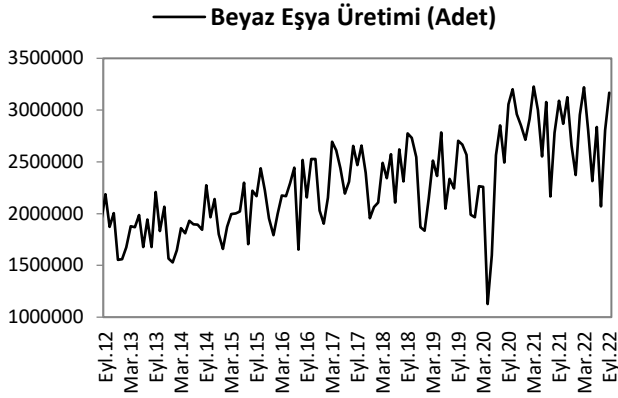
Harcama Bileşenlerinin Büyüme Hızları (y-y, %)

Sanayi Üretim Endeksi

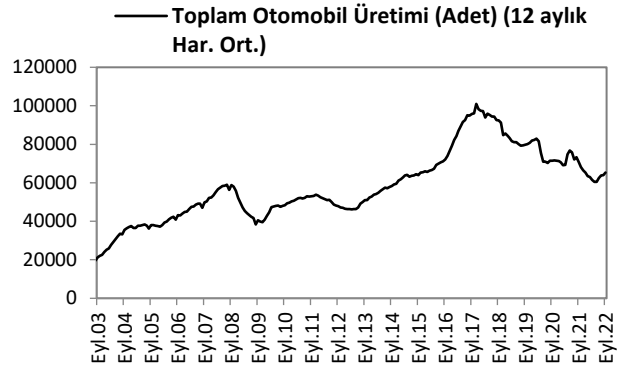

Beyaz Eşya Üretimi

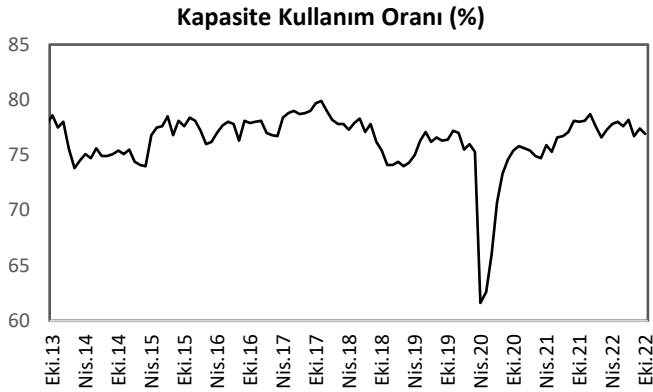
Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı

Toplam Otomobil Üretimi

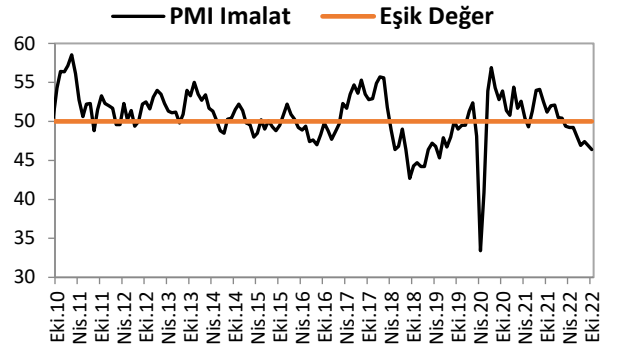
Kaynak: OSD, VakıfBank

Kapasite Kullanım Oranı

Kaynak: TCMB

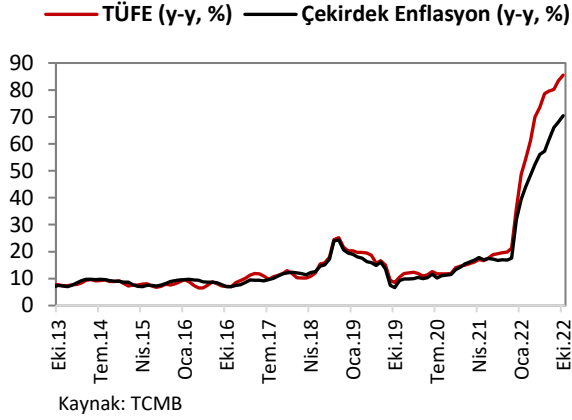
İmalat PMI

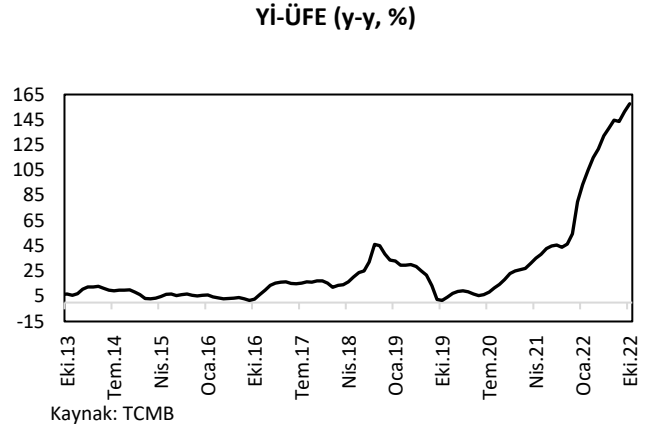
Kaynak: Bloomberg

ENFLASYON GÖSTERGELERİ

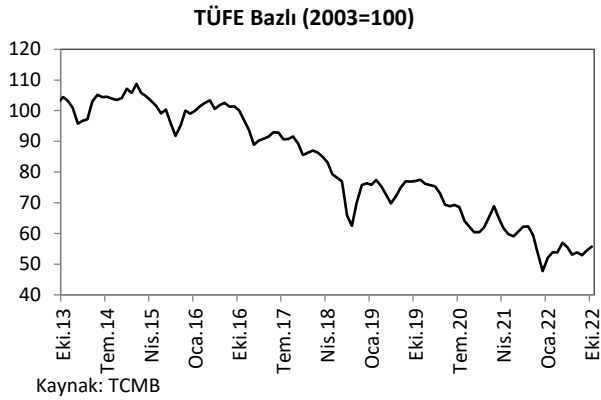
TÜFE ve Çekirdek Enflasyon

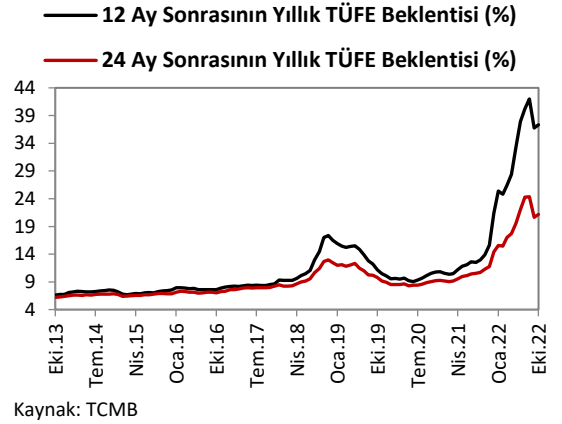
Yİ-ÜFE

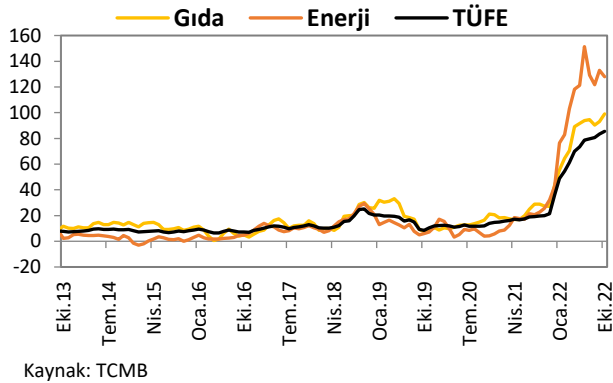
Reel Efektif Döviz Kuru

Enflasyon Beklentileri

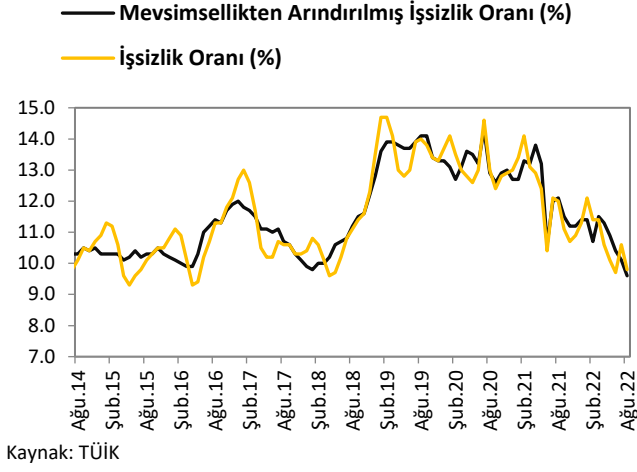

Gıda ve Enerji Enflasyonu (y-y, %)

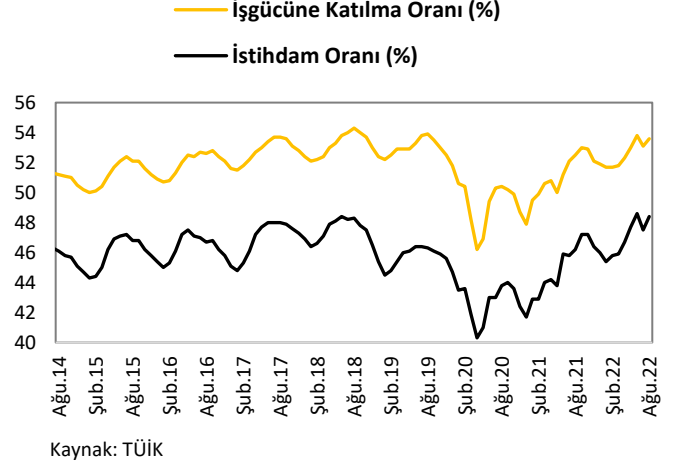

İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

İşsizlik Oranı

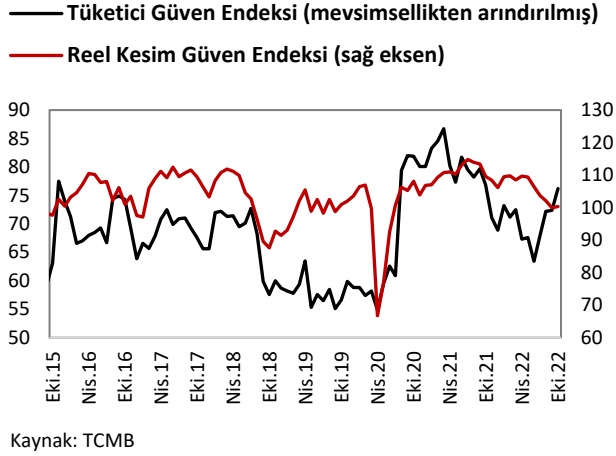

İşgücüne Katılım Oranı

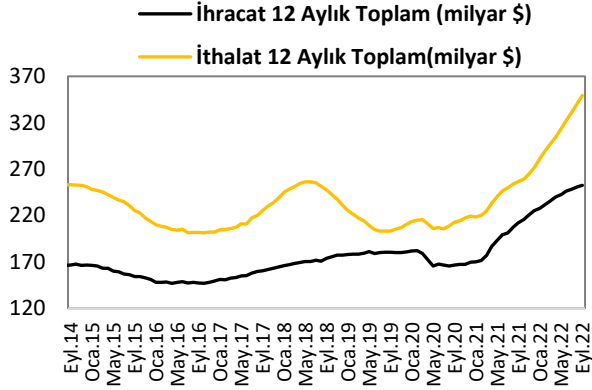
TÜKETİM GÖSTERGELERİ

Tüketici Güveni ve Reel Kesim Güveni

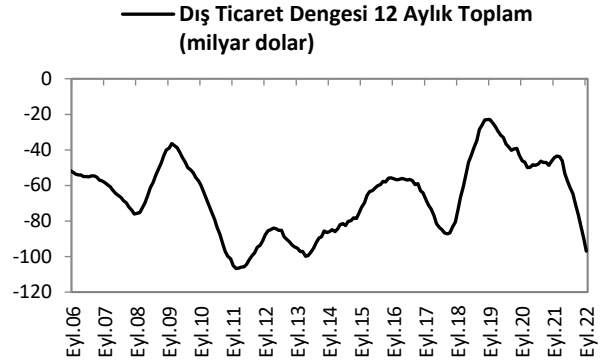
DIŞ TİCARET GÖSTERGELERİ

İthalat-İhracat

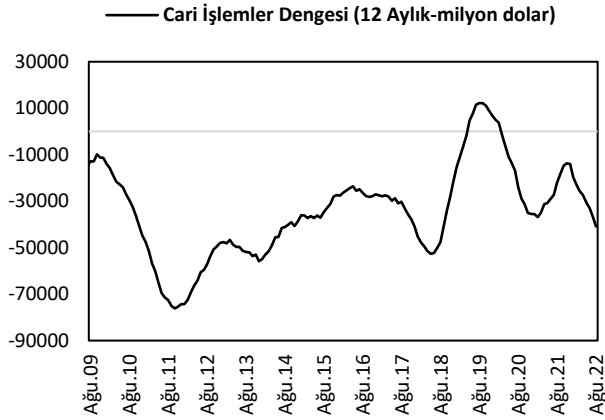
Kaynak: TCMB

Dış Ticaret Dengesi

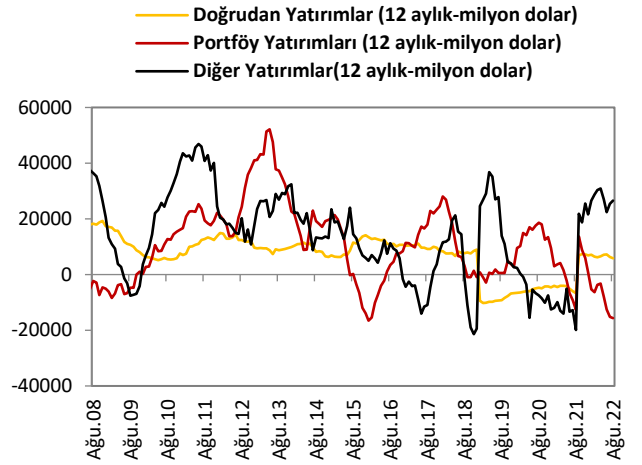
Kaynak: TCMB

Cari İşlemler Dengesi

Kaynak: TCMB

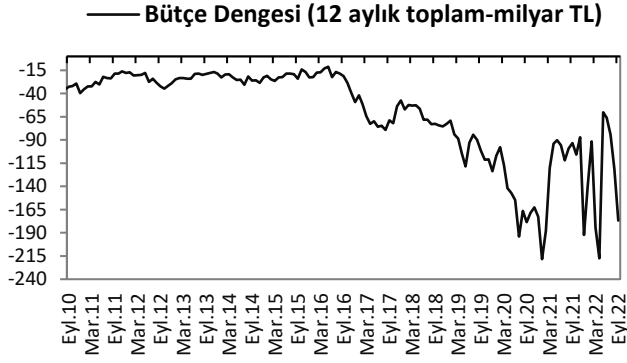
Sermaye ve Finans Hesabı

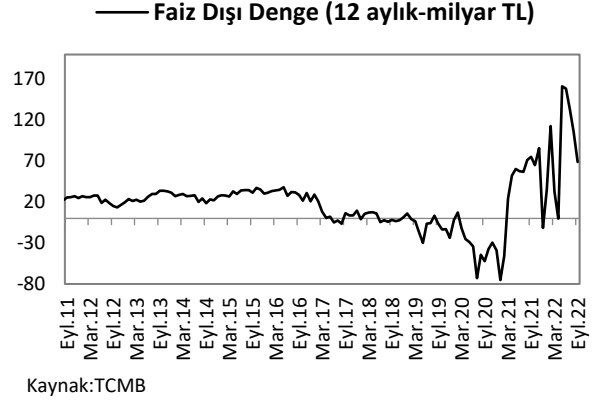
Kaynak: TCMB

KAMU MALİYESİ GÖSTERGELERİ

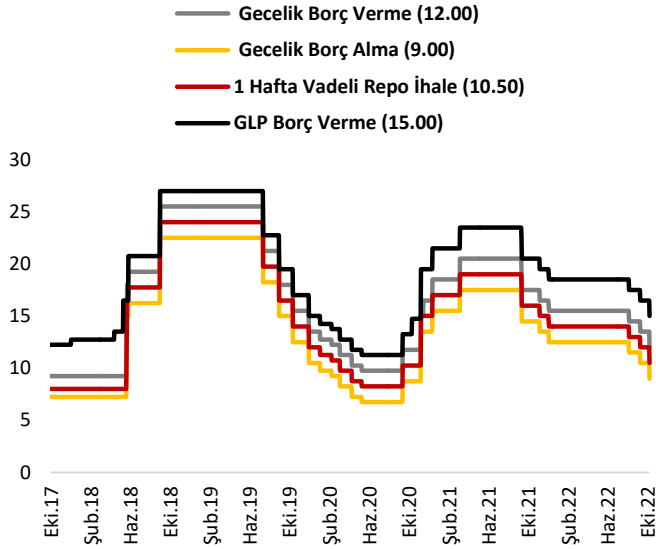
Bütçe Dengesi

Faiz Dışı Denge

TCMB Faiz Oranları

Türkiye Makro Ekonomik Görünüm

Reel Ekonomi					
	GSYH (Cari Fiyatlarla, milyon TL)	GSYH Büyüme Oranı (zincirlenmiş hacim endeksi, y-y, %)	İşsizlik Oranı (%) (mevsim etkisinden arındırılmış)	Sanayi Üretim Endeksi (y-y, %) (takvim etkisinden arındırılmış)	Kapasite Kullanım Oranı (%)
2020	5,047,909	1.8	13.2	9.0	75.6
2021	7,209,040	11.0	12.0	14.4	78.7
Son Yayınlanan	3,418,967 (2022-II)	7.6 (2022-II)	9.6 (Ağustos 2022)	1.0 (Ağustos 2022)	76.9 (Ekim 2022)
Fiyat Gelişmeleri (y-y, %)					
	TÜFE	Çekirdek TÜFE	Yİ – ÜFE		
2020	14.6	14.31	25.15		
2021	36.08	31.88	79.89		
2022 (Ekim)	85.51	70.45	157.69		
Parasal Göstergeler (Milyon TL)					
	M1	M2	M3	Emisyon	TCMB Brüt Döviz Rezervleri (Milyon \$)
2020	712,833	2,457,543	2,575,195	145,007	81,240
2021	2,097,220	5,063,244	5,167,365	221,447	72,563
Son Yayınlanan (28.10.2022)	2,951,971	7,782,209	7,910,176	305,345	74,803
Faiz Oranları (%)					
	TCMB O/N (Borç Alma)	TCMB O/N (Borç Verme)	TCMB Haftalık Repo		
2020	15.50	18.50	17.00		
2021	12.50	15.50	14.00		
Son Yayınlanan (07.11.2022)	9.00	12.00	10.50		
Mal Ticareti ve Cari Denge (Milyar \$)					
	Cari İşlemler Dengesi	İthalat	İhracat	Dış Ticaret Dengesi	
2020	-35.6	219.5	169.6	-49.9	
2021	-14.9	271.4	225.3	-46.1	
Son Yayınlanan	-3.1 (Ağustos 2022)	32.2 (Eylül 2022)	22.6 (Eylül 2022)	-9.6 (Eylül 2022)	
Borç Stoku Göstergeleri (Milyar TL)					
	Merkezi Yön. İç Borç Stoku	Merkezi Yön. Dış Borç Stoku	Kamu Net Borç Stoku		
2020	1,060.4	752.5	968.9		
2021	1,321.2	1,426.6	1,474.8		
Son Yayınlanan	1,738.3 (Eylül 2022)	1,936.5 (Eylül 2022)	1,953.9 (2022-II)		
Kamu Maliyesi (Milyar TL)					
	Bütçe Giderleri	Bütçe Gelirleri	Bütçe Dengesi	Faiz Dışı Denge	
2020 (Eylül)	108.6	78.9	-29.7	-13.5	
2021 (Eylül)	141.5	117.9	-23.6	-9.5	
2022 (Eylül)	285.6	206.9	-78.6	-45.5	
Rasyolar (%)					
	Bütçe Açığı/GSYH	AB Tanımlı Genel Yönetim Borç Stoku/GSYH	Cari Denge/GSYH		
	-0.65 (2022-II)	39.3 (2022-II)	-4.8 (2022-II)		

Cem Erođlu	Müdü	cem.eroglu@vakifbank.com.tr	0216-724 30 80
Fatma Özlem Kanbur	Müdü Yardımcısı	fatmaozlem.kanbur@vakifbank.com.tr	0216-724 30 83
Naime Dođan Eriř	Müdü Yardımcısı	naimedogan.eris@vakifbank.com.tr	0216-724 30 82
Bilge Pekçađlayan	Müdü Yardımcısı	bilge.pekcaglayan@vakifbank.com.tr	0216-724 30 84
Sinem Ulusoy Kasap	Müdü Yardımcısı	sinemulusoy.kasap@vakifbank.com.tr	0216-724 30 86
Selin Mumcu	Uzman Yardımcısı	selin.mumcu@vakifbank.com.tr	0216-724 30 88

Bu rapor Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. tarafından güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan sağlanan bilgiler kullanılarak hazırlanmıştır. Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. bu bilgi ve verilerin doğruluğu hakkında herhangi bir garanti vermemekte ve bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan dolayı sorumluluk kabul etmemektedir. Bu rapor sadece bilgi vermek amacıyla hazırlanmış olup, hişbir konuda yatırım önerisi olarak yorumlanmamalıdır. Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. bu raporda yer alan bilgilerde daha önceden bilgilendirme yapmaksızın kısmen veya tamamen değişiklik yapma hakkına sahiptir.